

Brüssel, 16. oktoober 2026
(OR. en)

14016/1/26
REV 1

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0203(COD)

ENER 626
FISC 330
ECOFIN 1265
CODEC 1839

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	12071/26
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/943 seoses elektriarvete tulevikukindlaks muutmisega liidus süsteemikulude vähendamise ning elektrifitseerimise ja digiülemineku edendamise teel – Poliitiline mõttevahetus

Transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogu 29. oktoobri 2026. aasta istungi ettevalmistamiseks edastatakse delegatsioonidele lisas eesistujariigi taustteave eespool nimetatud ettepaneku kohta.

POLIITILINE MÕTTEVAHETUS VÕRGUTASUSID KÄSITLEVA ETTEPANEKU TEEMAL

Euroopa Ülemkogu 19. märtsi 2026. aasta järeldustes kutsuti komisjoni üles esitama kiiresti sihipärased meetmed elektrihindade kõigi komponentide kohta¹. Sellele vastusena komisjoni esitatud meetmete seas on võrgutasusid käsitleva määruse ettepanek².

Võrgutasusid käsitleva ettepaneku eesmärk on täiendada võrgupaketti, tugevdades võrgutariifide kujundamist, et võrgutaristu kulutõhusat kasutamist paremini stimuleerida. Lisaks hõlmab see meetmeid, millega toetatakse tarkvõrke, nutiarvesteid, võrguandmete vahetamist, võrguga liitumise prioriseerimist ja elektri maksustamist. Kõik need meetmed peaksid suurendama Euroopa kodanike ja ettevõtjate jaoks tõhusust ja säästma kulusid.

Alates võrgutasusid käsitleva ettepaneku avaldamisest on eesistujariik ettepanekut energeetika töörühmas põhjalikult analüüsinud. Liikmesriikidelt saadud märkuste põhjal koostas eesistujariik kaks muudetud kompromissteksti. Ministrite seisukohti küsitakse eelkõige tariifikujunduse ja elektri maksustamise küsimustes.

1. Tariifide kujundamine

Võrgutasusid käsitleva ettepaneku üks peamisi eesmärke on tugevdada olemasolevaid tariifikujunduspõhimõtteid, eelkõige seoses selliste tõhususstiimulite rakendamisega nagu asukoha- ja kasutusajapõhised hinnasignaalid riiklike tariifide kujundamisel.

Selleks et tagada tariifikujunduse suurem läbipaistvus ja liikmesriikide parem võrreldavus, pakkus komisjon lisaks välja tariifide arvutamise metoodikat ühtlustava ühise tariifistruktuuri.

¹ EUCO 1/26.

² Dok 12071/26.

Küsimused ministritele

1. *Kuidas saame parandada süsteemisõbralike tariifide kujundamise põhimõtete järgimist ning tagada nende läbipaistva ja järjepideva kohaldamise kõigis liikmesriikides?*

2. Elektri maksustamine

Selleks et vältida nn ühendatud anumate efekti, mille puhul maksupoliitika muudatused võiksid potentsiaalselt neutraliseerida võrgutasude paremast kujundamisest tuleneva mis tahes tõhususe kasvu, pakkus komisjon välja mitu täiendavat maksustamismeetet:

- i) liikmesriigid võtavad vastu maksustamisraamistiku, mis toetab elektrienergia kasutamist;
- ii) liikmesriigid kohaldavad elektriaktsiisi, mis on maagaasi aktsiisist väiksem või sellega võrdne, ning
- iii) energia maksustamise direktiivis määratletud energiamahukatele ettevõtetele tarnitav elekter loetakse vastavaks kõnealuses direktiivis sätestatud asjakohastele keskkonnatingimustele, mis võimaldab liikmesriigil kehtestada sellisele elektrile vähendatud maksumääraga või nullmääraga aktsiisi.

Seadusandliku ettepaneku tehnilisel tasandil läbivaatamise käigus väljendasid paljud liikmesriigid üldiselt toetust elektrifitseerimise stimuleerimise eesmärgile. Ent paljud liikmesriigid märkisid põhimõtteliselt, et nende arvates on selle sätte jaoks sobiv alus ELi toimimise lepingu artikli 113 kohane maksustamist käsitlev õiguslik alus, mis nõuab ühehäälsel otsust.

Küsimused ministritele

2. Võttes arvesse elektrifitseerimise stimuleerimise eesmärki, palutakse ministritel esitada oma seisukohad selles seadusandlikus ettepanekus kavandatud maksustamiselementide kohta.